

Vem ska bestämma om skogen?

Livet på landet har förändrats. När vi svänger in på vägen till stugan ser vi det vi varit oroliga för- *att skogen är borta!* Den sista bit av skog som återstår i trakten. Vi parkerar och stirrar förtvivlat på hygget, det som återstår, meterhöga stubbar, berg av ris, rotvältor, stora nakna stenblock och djupa diken efter skogsmaskinerna. Några ensamma frötallar står och gungar i vinden på höjden. Hygget går ända fram till vår tomtgräns. Det är i början av april, det är vår, himlen är blå och luften är full av löften och i bilen har jag en korg fylld med fröpåsar inför den kommande odlingssäsongen.

Uppfattningen om att livet på landet är ett liv i naturen, är en sanning med modifikation. Skogen har blivit svårtillgänglig och stigarna är borta, bilvägarna är smala och där finns inga trottoarer så fotgängarna, ofta med hundar, och cyklister får dela vägen med stora timmerbilar, traktorer, breda tröskor och övrig trafik. Ibland tvingas man ner i diket när en stor timmerbil kommer. Vår lilla väg fram till huset har förändrats, vägen som leder in i skogen har fyllts med stora vassa stenar för att underlätta för de tunga skogsmaskinerna och timmerbilarna. Ridhästarna får använda åkrarna då vägen skadar deras hovar.

Skogens betydelse märker man inte så mycket av när man bor i stan. Då kan man irritera sig på trafik hinder, vägbyggen, förtätning av stadsdelar m m. Däremot präglas stadsmiljön även av trädplanteringar, parker och cykelvägar och runt Stockholm finns stora strövområden som Nackareservaret, Tyresta, Hagaparken, Drottningholm, Lovön och Djurgården för rekreation. Den urbana miljön är skapad av och för människor.

Jag vill inte förminska de bekymmer som en stadsbo upplever, jag är själv stadsbo, men som fritidshusägare i en trakt bestående av åkrar och skogsmarker har vi de senaste trettio åren kunnat följa den utveckling som skett på landsbygden,

kampen om skogen. I vår trakt är kampen över. De två stora skogsägarna har vunnit, med omfattande kalhyggen och slutavverkningar. En av dem har köpt upp de mindre skogsägarnas marker, de som slutat med sitt jordbruk. Då för tiden gick vi på stigar av mjuk mossor mellan höga träd, där fanns fullt av svamp och blåbärsris. Skogen var en viktig källa till återhämtning och välbefinnande. Idag kan vi inte ens ta oss fram på grund av högt gräs, sten, granris, djupa vattenfyllda hål och stubb. Man kan ju tycka att vi haft otur, men kör man genom Sverige norrut eller i Småland inser man att det som pågår runt vårt hus, pågår i hela Sverige och kanske värst i norra delarna, där man även avverkar naturskyddad och artrik skog, enligt rapporter.

Vi försöker trösta oss genom att vi fått mer himmel och ljus över vårt hus och trädgård. Vi kan fortfarande odla grönsaker i trädgården, men vårt liv på landet har blivit begränsat. Vi har även märkt att en del fågelarter helt försvunnit eller minskat i antal. Kattugglan och de två flugsnapparparen har vi inte sett till på flera år och sädesärlorna kommer men de är inte lika många som tidigare. Myggen, getingarna och insekterna var färre i år, även om vi inte saknade dem särskilt. Egentligen handlar det om den större frågan, om skogsbrukets roll när det gäller klimatet.

Det vi kallar skog kallar skogsbolagen för avverkningsytor. Idag står frågan om de som äger skogen ska ha oinskränkt makt över den eller om skogen också har en större och viktigare roll än att bara vara en ekonomisk tillgång och produkt för ägarna. Allt fler röster hörs nu om dess viktiga roll för klimatet och alla arters existens.

Nu den 7 november, startar klimatkonferensen i Sharm el-Sheikh och den pågår till den 18 november. Förhoppningarna är inte särskilt höga då alla löften som länderna gav i Parisavtalet, inte till närmelsevis har uppfyllts. Men konferensen är viktig för att förhindra att vi når den s k *tipping point*.

Ni som inte sett Vetenskapens världs [Slaget om skogen](#), se det, på SVT play.

Text: Claudette Skilving

Foto: Pixabay

Läs mer:

[Att bestämma över skogens rikedomar](#)